Brassó, 1893. IX. évfolyam — 100-ik szám. — Szerda, október 4.

Hérmentesen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 „ 50 „
Negyedévre . . 1 „ 75 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 5 kr. a kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv lottókollektorjában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

A Brassói Magyar Kaszinónak, az E. M. K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos garmond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint kétszer: szerdán és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kapu-utcza 24. szám alatt.
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Felelős szerkesztő:
D. ZAKARIÁS JÁNOS.
Kéziratok vissza nem adatnak

Laptulajdonos:
A Közművelődés irodalmi és műnyomdai részvtárs. Kolozsvár.
Kiadó: Bernstein Márk — Brassói Közművelődés nyomda.

Előfizetési felhivás.

Október hó elsejével, az uj negyedév elején ujabb előfizetést nyitunk meg.

Előfizetési ár:

Negyed évre (okt.-decz.) . 1 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . . — frt 50 kr.

Tisztelettel kérjük az előfizetések szives megujtását, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be.

Kérjük továbbá azokat az igen tisztelt előfizetőinket, a kik a mult évnegyedre hátralékben vannak, hogy hátralékos előfizetési díjaikat mielőbb megfizetni szivesked jenek.

Lapunk egyelőre még ezen negyedévben hetenkint kétszer fog megjelenni, és pedig szerdán és szombaton, de előfizetőink kárpótlásául a szombati számokhoz megkezdett regénymellékletet folytatni fogjuk.

Brassó, 1893. szeptember 29-én.

A KIADÓHIVATAL.

Csángóink érdekében.

Lapunkban több izben szólottunk már a hétfalusi községek lakosainak állandó és folytonos nagymérvű kivándorlásáról.

Elmondottuk, adatokkal igazoltuk azt a különben is köztudomásu tényt, hogy a Hétfalu lakosságának java része, különösen a fiatalabbak, Romániában keresik boldogulásukat.

Ma összeesküszik a fiatal csángó legény csángó menyasszonyával, s holnap már Romániába vándorol. Nem nászutazásra, hanem kenyérkeresetre. Ott azután férj és feleség külön-külön állanak szolgálatba és keresik kenyerüket.

Rámutattunk arra, hogy az igy bevándoroltak egy nagy része teljesen elvész a magyar hazára nézve.

Ott marad idegenben.

Rámutattunk azokra a fontos kulturális, gazdasági és főleg magyar nemzeti, magyar állami érdekekre, melyek megkövetelik, hogy e kivándorlás megakadályoztassék, s a melyek kötelességévé teszik a hétfalusi járás intelligenciájának, első sorban, de azután e megye minden igaz polgárának s mindenekfölött tisztviselőinek, hogy mindent megtegyenek arra nézve, hogy e kivándorlást megakadályozzák.

Azt is kifejtettük már, hogy nem tiltó rendszabályokkal kívánjuk és tartjuk lehetőnek a kivándorlás megakadályozását, hanem egyedül és kizárólag oly intézkedésekkel, melyek által munkát, foglalkozást adunk kezébe és ez által keresetet adunk, megélhetést biztosítunk a csángó népnek idehaza, saját otthonában, községében.

Lapunk egyik ügyes munkatársa: Lászlóó Gyula, a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara másodtitkára, kifejtette lapunk hasábjain, hogy egyik igen fontos eszköz a csángók kivándorlásának megakadályozására az lenne, hogy ha a kertekben háziparilag üzött szövészetet a gépipar igénybevételével, segélyezéssel és pártfogással fölleditenti, virágzásra juttatni igyekeznének az érdekelt körök.

Már positiv javaslat is állott és áll előttünk. Egyelőre a csángó asszonyok egy részének szövőszékeit kellene próbaképpen gyorsvetélővel fölszerelni, s ha a nép azzal meghaváltkozik, azután a brassói kereskedelmi és iparkamara utján, — mely, bizton hiszszük, nem fogja támogatását megtagadni, — segélyért kell folyamodni a kereskedelmi minisztériumhoz, hogy a csángók szövőszékei minél gyorsvetélővel fölszerelhetők legyenek.

Állítassék fel azután ugyancsak kormánysegélyivel egy „szövőipari vállalat", melyben azután a csángó fiuk gyakorlati oktatást nyerhetnének a szövészetből, hogy azután, mint önálló mesterek, folytathák a munkát.

A kész tervek rendelkezésre állanak, s most a csángó községek lelkes tanitóin, lelkészein és községi előljáróságain a sor, hogy azokat megvalósítsák.

Az ő feladatuk, hogy László Gyula szavait idézzem: „felfrissiteni — e téren is — azt a nyomott légkört, mely uralkodik és mely benülőlag hát az egész társadalomra; elfompitva a közdolgok iránti érzést, lenyügözve egyesek akaratát, kik jómodulattal lépésnek a cselekvés terére, de az egymás iránti ingenkedés, a kölcsönös bizalom hiánya és egy képzett hatalomtól való félsz, ezt a hagyománya a régebbi időkben elnyomott csángó népnek, mit az alkotmányos korszaknak jótékony melege még nem birt eloszlatni; ez az oktalan félsz, mely veleszületik ott az emberekkel és elragad azokra is, kik velük érintkeznek; jellemükben határozatlanná, tetteikben ingadozóvá teszi, mert, mindent csak mástól várnak, a felsőbbségtől, a képzett hatalomtól.

Cselekedjetek bátran, férfiasan és meg fogtok győződni, hogy ti erőseb bek és jobbak vagytok azoknál, a kiktől megszokásból minden jót vártok, de akik nem érnek rá veletek foglalkozni i."

Az ipar terén ez a feladat vár a csángó nép hivatott vezetőire.

Másrészt azonban ez csak egyik ága a segíthetésnek. A másik és talán kihatásában még fontosabb feladat a mezőgazdaság fejlesztése, előbbre vitele.

Kevés a földje, majdnem semmi, a csángó népnek; ebből a kevés földjéből pedig csak ugy élhet meg, ha állattenyésztésre és e mellett a lehető legnagyobb mértékben belterjes gazdálkodásra használja azt fel.

Kerti gazdaságot létesíteni, Brassó vásros kedvező piaczát termelvényekkel ellátni: ez lenne a csángó népre nézve a leghálásabb kenyérkeresetek egyike. Hisz. fekvése kedvező. A Négyfalu az összes brassómegyei községek közül majdnem legközelebb van Brassó városához, s meg van a vasuti összeköttetés nagy előnye is

VARIA.

Brassótól Párisig.

— Gyalog uti levelek —
XXII.

(Fürstenfeldburg-tól — Ulm felé.)

Páris, 1892. ápr. 5.

Kedves barátom!

Az út Fürstenfeldburg-on át vezetett Augsburg-ba. Szép idő volt nagyon; jól haladhattam előre, s nem is vettem észre, már is eljött az ebéd ideje. Vajjon hol ebédelek én meg? Nagy kösségben voltam, s az egyik terjedelmes házból kedvegerjesztő sült szaga áramlott! Betértem oda s lakóit épen ebédnél találtam.

Lehitem, s a néikül, hogy sokat beszéltem volna, már elémbe tette a csinos házi lány ebédemet.

Rengeteg gombóczok úszlak a sót levesben s utas-étvágyam nem győzte eléggé a jó leány kínálásának eleget tenni.

Az egyik hatalmas gombócznak épen neki láttam, midőn a parasztok befejezték ebédjüket, az asztalról felkeltek, s a gazdag paraszt, ki két fiával oldali egy asztal mellett ülve, ugyanazokat az ételeket ette, azután felkelt s így körbe gyűlve, az „Aitknecht" elkezdette imádkozni a litániát

Magától értetődik, hogy a reggeli jótanácsok eszembe jutván, én is áhitatosan szememet a földre meresztetém, míg az „Aitknecht" el nem végezte az imát.

Oly sajátságos érzés fogott el, midőn mindenütt ugyanarra a mélyen gyökeredzett vallásosságra találtam. Hisz Magyarországon is még nagyon vallásosak az emberek; de az ember ezt a mély hitet csak akkor látja nyilvánulni, ha a néppel huzamosabb ideig érintkezett . . .

S ime, itten . . . ez az eszem nem volt képes ezt a vallási rajongást felfogni.

Látván a nép gondolkozását, mely egyedül csak a túlvilági élétre van irányitva, hát megértem ős, hogy miért volt annyi kereszttűz a tűzo-utczéje; hogy itt egyszer 50—100 évvel ezelőtt nagy szerencsétlenség történt, midőn Péter a vásárlói ittasan hazahajtott, a szekérről lebukott, nyakát szegte, s a lovak szörnyen elgázolták. Minden itt elhalado jámbor keresztyén kérték, hogy a szegény bűnös lelki üdvéért 5 Mjatyánkot s 5 Ave-Mariát elimádkozni szivesked jék.

Amott meg más szerencsétlenség ejtette bűba az egész környéket.

I t t i. i. 100 évvel ezelőtt erdő állott, melynek terebélyes fái gyönyörű árnyékot szolgáltattak. Valami okból a fák egyikét le kellett vágni, s amint János épen hatalmasan vágja, hirtelen nagy szél támad s verőfényes égen, nagy roppzsa . . . s Jánost a hatalmas fa izzé porrá zúzza. Minden itt elhalado jámbor keresztyén . . .

Talán minden 10—12 lépésre van ehhez, hasonló 190—200 évvel ezelőtt s azóta történt rémesen fájdalyzavar s magyarázó i ugrásziózókkal bőven ellátva. A nép, egy hatalmas, kevészbbé gondol arra, hogy a földi életét boldogga tegye, mint inkább csak azon lépeidőik hogy mi módon juthat a mennyországba?!

A nap már jóval túlhaladta delelő pontját, midőn végre Augsburg előtt álltunk. Az út kőtöké égezett, s én most ott álltam, azon gondolkoztam, hogy melyik utat válasszam?

Miatatt igy fontolgattam, hogy mely utat válasszam, jómódú asszony lépett felém s megkérdezte, hogy hová szándékozom?

„Ulmba! — felelék — s nem tudom, hogy ha Augsburgba bemegyek, hogy legokosabban eselekszel, ha ezt az egyenes szép utat követed, mely épen a székesegyház elé vezet. S mikor már ott vagy, hát, ime, itt van egy huszár, imádkozzál egy Mjatyánkot.

Én csak merőben hámultam az asszonyt, Rózsakoszorút tartott kezében s tisztelettreméltó arczvonásaiban olvashattam, hogy igazán őszinte szívvel kivánta tőlem a Mjatyánkot."

Kedves barátom, képzelje csak el, hogy e katholikus országban engem, pogány embert nemcsak hogy bőven megvendégeltek, de most még ficzőt is akarnak, csak hogy imádkozzam.

Engem a nevetés egy rohama fogott el, melyet azonban még idejében elfojtottam, s most már a jó nénikével alkudozni kezdettem, hogy hány Mjatyánkot mondjak el s mennyit kapok érte?

Utóvégre mégis csak megegyeztünk abban, hogy elmondok a székesegyházban 10 Mjatyánkot s kapok értük egy markat.

A néném, látszólag, örült a jó alkun, s mintán még alapsan lelkemre kötötte, hogy a Mjatyánkot igazán áhitattal el is mondjam, s miután még a vámosban az uczakat is kellően megmagyarázta, hát utunk megedett.

A Lech folyón átmenve, bámultam a csatornarendszert, mely a várost s a mezőket bőven ellátja vízzel. A város maga nagyon régi, ódonszerű kinézésű, utczái szűkek, a házak szögletesek és nagyon régek lehetnek. Szobrok nagyon ritkák; csak egyetlen egyet láttam a székesegyház előtt.

Ez maga nem valami tulságos nagy épület s csak a belseje fönséges.

Beléptem a félig homályos templomba, melynek festett ablakai a verőtényes nap sugarait elnyelvén, igazán áhitatra keltenek.

Egész utamban alig mégy templomban nem voltam s pedig hány vasárnap multt el már azóta, hogy utra keltem? . . .

Majdnem le voltam sujtva a derengő homály fensége által; az oltár előtt térdre borulva, igaz, benső érzéssel elmondottam a 10 Mjatyánkot.

De jól esett ujból imádkoznom hosszu, hosszu idők után! . . . Mély hálát éreztem a jó nénike iránt, s rövid, szivből fakadó imában minden áldást kivánva életére, elnagytam a székesegyháznak fönséges csendjét, hogy ujból az országut zajába vegyüljek.

Az Ulm felé vezető országut először Krieguhaver, s azután Kieburgon ment át.

Késő este volt már, midőn Kieburgba megérkeztem Hallotam volt, hogy ott nagy korcsma van, melyben meghálhatnék, s így

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A Hétfalu mezőgazdaságának jövője érdekében igazi örömmel üdvözöljük tehát azt a mozgalmat, mely ujabb időben, Zajzon, Tatrang és Pürkerecz községekben a gyümölcsészet és méhészet terjesztése érdekében megindult s mely megérdemli a legmelegebb pártfogást, felkarolást.

Nem tudjuk eléggé dicsérni a kezdeményezést, s azt a nemes törekvést és hazafias buzgóságot, melylyel a nép jólétének emelése érdekében az illetők fáradoztak, s midőn a magunk részéről az illető községek előljáróságainak figyelmét ez áldásos hatásu mozgalomra felhívjuk, és azon reménykünket adunk kifejezést, hogy ezt a munkát a községek is tőlük telhető pártfogásban fogják részesíteni. Szerencsét kívánunk a derek férfiaknak a kezdethez, melyiyel a csángó nép jóléte érdekében, s a kivándorlás megakadályozására az első sikerrel biztató lépést megtették.*)

Politikai hirek.

Biharmegye uj főispánja. A hivatalos lap tegnapi száma a következő királyi kézirattot közli:

Magyar belügyminisztrem előterjesztésére *báró Dóry József* Biharvármegye és Nagyvárad város főispánját ezen állásától, ő az teljes megszolgálnak teljesített szolgálata elismerésével, saját kérelmére felmentem s az ekként megüresedő főispáni állásra *Bóthy László* országgyűlési képviselőt nevezem ki.

Kelt Bécsben, 1893. szept. 23.

Ferencz József, s. k.

Hieronymi Károly, s. k.

Törvényjavaslat a népgyűlésekről. A népgyűléseknek és gyűlésezésre vonatkozó törvényjavaslat — mint a „B. H.“ irja — már elkészült a belügyminiszterium s a miniszertanának jóváhagyást is megnyerte. A törvényjavaslat kimondja, hogy népgyűlésekben csakis magyar állampolgár vehet részt; gondoskodik továbbá arról, hogy a népgyűlések s egyéb gyűlésezések állandó jelleget és szervezetet ne nyerhessenek.

A függetlenségiek fuziója immár teljesen befejezett tény. Az Eötvös-párt 8 tagja, élén Thaly Kálmánnal és Kiss Albertel, ismét visszatért az anyapártba, azzal a kimondott jelszóval, hogy egyelőre nem a koresmába mentem, hanem valahol meg azartam vacsorálni.

Az egyik házból a másikba küldöttek, s végre valami kovácsmesterhez toppantam be. Az asszony elenítén nem akart tejet adni, de végre mégis csak előttem állott a nagy tál s az izletes kenyér.

Mialatt jó étvággyal vacsorámat elköltöttem, a kovácsmesterel szóba álloltam s beszélgetésünk tárgya persze a köszön keletkezése volt. Még kő éjjel együtt ültünk, s a mester előidézte a 70—71-ik háboru eseményeit, mint a melyekben ő is résztvett. Már nagyon késő lett volta a korcsmába menni, s így a tágas csőrben az ón számonra is hely lévén, kitünően aludtam.

Másnap reggel korán fölkeltem, jól meggrecglizitem, s a mester jókivanalmaitol elkisérve, utnak indultam.

Hullámzatos dombvidéken át Susmarshausenbe kerültem. Kis mezőváros ez, mely csak arról nevezetes, hogy az egyetlen valamivel nagyobb helység a vidéken.

Midőn Susmarshausen-en átmentem vándorlegény alloltt utamba, ki egész szemtelenül megszólíltott, mondván, hogy ezen vidéken „semmit sem lehet csinálni, minthogy az egész fészek tele van szandárokkal.“

Bizonyára szintén olyan naplopó, — gondolám magamban — s szépen kikerültem a vándorlegénynyel való további ismerkedést.

Susmarshausen közelében fonséges erdő terül el, melynek lágy, dagadó moh-ágya roppant csábító elfáradt s a forró nap sugaraiban elcsigázott utas számára. Csörgedező kutforrás mellett egy kicsit pihenni leültem, s a csermely fesegésében gyönyörködve, rövid idő alatt mélyen el is aludtam.

A nap már nagyon mélyen nyugatra hajlott, midőn felébredtem. Gyorsan felugrottam s tovább haladtam, hogy tulsugosan el na maradjak utamban. Nemsokára Burgauban voltam, hol meghálhatnam volna, ha nem lett volna szándékom meg adtig menni, mig teljesen beálkenyult.

Talán még is jó lett volna Burgauban maradni, mint bizonytalanul sürü sötét éjszakban tovább menni. Az ut még a végtelenségig nyujtózott a homályban, s sehol egy barátságos tüzhely kicsilingő fénye, mely nyugalmat igért volna.

Végre mégis csak az országuttól félre eső helyen valamit bizonytalan fényben ragyogni láttam; helységnek kellett lennie, s így az országuttat elhagyván, a faluba jártam.

Ideje is volt különben, hogy tüdől alá jussak, mert a roppant tikkasztó nap zivataral igérkezett vezzőlni: a láthatáron máris villámok ezikáztak, vakitó fénynyel villogtva a sötét éjszakába. Csakhamar a faluban voltam s örültem, hogy az eső ellen meg vagyok védve.

Tisztelem kegyedet, s maradok

őszinte barátja

Lajos.

---

*) Terszülke mátét levelezőink értesítését, mely a mozgalomról beszámol s mely annak jelentőségét is feltünteti: jövő számunkban közöljük. A szerk.

Országgyűlés.

(Szept. 30. — okt. 2.)

Az országgyűlés talán régóta nem nyujtott érdekesebb, meg rejtélyesebb képet, mint épen napjainkban. Mintha honnyalítva s ellenes közszeri hadgyakorlatokon hadi taktikát tanultak volna.

A felszolalások máshová ezéloznak, mint a merre szólnak, s a válasok homályosak, mintha hivatva volnának a csapatok felvonulását, a támadó s a védő eszközök elh elyezését leplezni. Mindenki megletepésekről, nagy megleptetéseket vár, már a legközelebbi napoktól.

És ez izgató hangulat közepette érte a hír, hogy halottja van, Bokros Elek meghalt.

Sok ellenfele volt, de tőbb a tisztelője, bámuloja s ma midőn szemfődő tartja, el fog némulni az ellenfelek szava, el fogja némítani a nagy fájdalom, melyo minden emberi szivnek érezni kell. Bokros élete egy egész, egy igaz tragédia!

Mi kár, hogy mi magyarok egyet sem tudunk megtanulni, hogy mindegyikünknek van hibája, s hogy kinek nagy erényei vannak, annak sok hibát szabad, sőt kell megbocsátani.

Hibázott Bokros is, talán nagyot bibszott, de ki ismerte, az tudta s tudja, hogy nem vétkezett, nem vétkezhetett.

Alig van kiváló emberünk, kit nem jártatnénk le csakhamar, hit apró hibák miatt, s ha ilyent sem találunk rajta, koholt bűnök miatt becstületében nem támadnánk meg, kit meg nem hurczol a szent közvélemény! Bokros nem az első, kit e vajmi gyakran tévedő szent közvélemény hóhér pallosától a halál menthetett csak meg! Onként jött-e, hivatlos volt-e? E kérdés lebeg minden ajkon. Végre is mindegy; mi csak egyet fájlalunk, hogy a magyar közügy egy ily munkást elvesztett.

Bár ne legyen e halál az uj élesszakra vezetessé, bár lenne vége a szüntelen tartó erkölcsi gyilkolási kísérleteknek.

A ház szombati ülésének legérdekesebb mozzanata Polónyi Géza egy a munkarend során odavetett igénytelennek látszani akaró kérdése volt. Ezért mellékesen ugyanis megjegyzte, hogy ugy látszik, a kormány az egyháznolitikai kérdések elintézését legujabban nem tekinti tőbbé sürgősknek.

A miniszterelnök nem tért ki a csalvágás, vagy leplezett támadás elől, de valasza szintén olyan volt, hogy sok magyarázgatásra ad alkalmat, a valódi jelentőségét különféleképp tálalgatják. Az vagyon ugyanis, hogy egy-házpolitikai kérdésekre vonatkozó három törvényjavaslat már a ház asztalán fekszik, s mihelyest a háznak lesz ideje velük foglalkozni, megkezdik tárgyalását, a házassági jogra vonatkozó negyedik törvényjavaslat a koronával van, előleges hozzájárulhatás végett; ha a hozzájárulat megnyerte, beterjesztj, ha nem, ismeni fogja kötelességét.

Az illés többi részét Csáky közoktatási miniszternek a tanítói nyugdíjak ügyében hozza intézett interpellaczióra adott válasza, melyet interpellaczió a ház előgadatak a Pergel Dezső a takarékpénztári tőlalom tárgyában beadott interpellacziója tőltöttek ki.

Hétfői ülésében a ház első sorban elhunyt alelnökéről emlékezett meg kegyeletesen s azután a Tisza-szabályozás befejezését tárgyaló törvényjavaslatot fogadta el Rohonczy Gábor elnökön ajánlata alapján. Bethlen grof földmivelési miniszter is felszólalt, e törvényjavaslat támogatásra, kiemelve annak nagy nemzetgazdasági jelentőségét s utalva, hogy nemzeti kötelesség a munkát, melyre a nemzet szomoru pénzügyi viszonyok között, közel százmillió forintot költött, most midőn az ország pénzügyi viszonyai azt megengedik, befejezni.

Neumann Armin a disagió és az osztrák magyar bank kamatlábja ügyében interpellálta meg a pénzügyminiszteri, kinek válaszát, hogy nincs szándéka ez ügyekbe erőszakosan behatolni, az interpelláció s a ház tudomásul vette.

Kiállítási ügyek.

Az ezredéves kiállítás előkészítése alkalmából a kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy a kereskedelmi és iparka marák titkárait havonként egyszer gyűlésre hivja össze a kamarák kerületeit érdeklő kiállítási ügyek megbeszélése végett.

Az első ilyen gyűlés szept. hó 24-én volt, melynek különös érdeket a kereskedelmi miniszter nyilatkozata adja meg. A miniszter szükségesnek tartja, hogy városonként és megyénként minél előbb összeállitsák azon vállalatok és iparosok jegyzékét, kik a kiállításban résztvenni hivatottak. Hangsulyozza, hogy a kisiparosokat erőltetni nem kell, nem a tömegre, hanem a kiválóbb s az iparban haladást előtünteő dolgokra kell a fősulyt helyezni. Különösen figyelmébe ajánlja a kerületi bizottságoknak, hogy megrendelések biztosítása által szerezzenek meltó tárgyakat a kiállitáshoz. Kivánja továbbá, hogy az iparkamarák állapitsák meg, mely iparágakban brilliránsat különösen az illető kamara.

A kereskedelmi miniszter ezzel világos és határozott irányt jelölt ki a kiállítás ipari részének. Nem az lesz ezen kiállítás jellege, mint az 1885. évinek; nem az lesz a czélja, hogy feltárjuk iparunkat a maga teljességében, erős és gyenge oldalaival, hogy igy megismerkedjék bajaival, szokat elhárítani biztos uton indulhassunk.

Az ezredévi kiállítás csak a fény és erő bemutatásra fog szolgálni, a mint ezt az alkalom meg is kivánja. Szellemi erő és anyagi erő szerepeznie kell hogy a kiállítason ez egyszer megjelenjenek. Es igy nem csodálkozhatunk, ha a kisiparosok erőltetteit a miniszter sem ajánlja. Egyet azonban itt figyelmen kivül meg sem hagyhatunk, s ez az, hogy városunkban és kamarám területén, sőt talán az egész országban a fővárost kivéve — alig lehet megvonni a határt kis- és nagyiparos között.

Nagyobb vállalatunk van ugyan egy pár, de igen sok az olyan kisparosunk, a ki gépeket is kezd alkalmazni s ki igy a kis- és nagyiparos között áll. Ha ezek melléztetnének, úgy igen keveset lehetne meg innen is kiállítani. Ezek számára pedig, ha anyagi erejük esetleg gyenge, akkor megrendelésről kell gondoskodni; ha pedig esetleg gyártmányuk igényel még tökéletesbitest, a szellemiekről is kellene gondoskodni. Az idő nem kés, sok mindenen igazitani lehet ez ideig, — mert brillironi átmeneti stádiumban lévő iparral csakis ugy lehet, ha az különös támogatásban részesül; Magyarországon pedig minden iparág — eltekintve néhány nagyobb iparvállalattól — anyaglag és szellemileg átmeneti stádiumban van.

Azért a kiállítási bizottságoknak meglehetős kényes és nehéz feladat is jutott e tekintetben. Szinte kimondhatjuk: a milyen a bizottság, olyan lesz a kiállítás; s ez alapon kivánesian várjuk, mikor kezdi meg működését a mi kiállítási bizottságunk ipari szakosztálya is.

Az idő, ugy látszik, már megérkezett a munkára. —n.

Román dolgok.

Biharból kapott „Vom vedeo“ alatirással a „Gazeta“ egy hosszu mérges levelet, melyből nem igen ézik ki az, hogy ott a Tisza István békejobbját hajlandók lenének elfogadni. Rettenetes nagyra van azzal a „gyalázat“ szóval, melylyel a Felsőg Boros-Sebestyén ügyét kifejezte. Követeli, hogy Sipos O. és Varjassi A. tanfelügyelőket a miniszter azonnal bocsássa el. — Panaszkodik, hogy Bihar vármegyében igen kevés a román birtokunk. Tisza Pista (sic!) azért nyujtogatja békejobbját, mert miniszteri székre áhitozik. Te Tisza Pista, nem fogsz bennünket elámítni, mert mi nagyon jól tudjuk, hogy ti kik vagytok. A ti alattvalóitok: Sipos Orbán, Rácz Mihály, Beliczay Sándor és mások tetik folyamatba azokat a tényeket, a melyeket a Felség a „gyalázat“ szóval bélyegzett meg.

Ezután előszámlálja azon városokat, melyekben a románok ablakait bevertek. Felhányja, hogy a magyarok a forradalmár Kossuthot mindenüttt ünneplik s megis nem ők, hanem a románok a hazaárulók. Elégtétel követelésére hivja fel a bihari románokat „Ha a bihari románok — igy végzi — nem tanusitják fel ezt az alkalmat, melyre vad erővel vannak indítatva s ha nem kérik a vandalok és árulók megbüntetését, akkor gyenge emberek. A Felség nyilatkozott; a magyar kormány melykre tektet nagyobb sulyt: a Felségére, vagy Kosztenszky, Sipos Orbán, Varjassi és a többiekére?“

No, ez azután oda nyujtotte békejobbját Tisza Istvánnak!

*

Nem tetszik a „Gazeta“-nak, hogy Pozsony megyébenn nincs és tőt el terjesztéseket nem fogadnak el. „Halljatok-e ezt ti Moldován Gergely és Ováry Lipót, hogy a nemzetiségeknek igen jó dolguk van Ungarialban!“ — mondja fel a „Gazeta“; pedig ő is jól tudja, hogy Romániában is csak a román beadványok járják a Balamukba (örültek házába) küldenek azt, a ki más nyelvű beadványt szándékszik a állana elő — Az egészen más, mert Románia nem Magyarország! Ott nem esináltak nemzetiségi törvényt. Volt eszük hozzá.

Hogyan merte azt irni az a magyar vagy az a zsidó egy külföldi röpiratában, hogy a román parasztok meg vannak elégedve sorsukkal, és csak az irástudók elégedetlenek?! Bizonyosan Moldován Vergelytől kérte el a szemüvegét s azzal nézegette a román parasztokat, a kik a „G.“ szerint épen olyan elégedetlenek, mint az irástudó románok, mert nem románul irnak nekik, hanem magyarul. Ki is telt ebből a vasárnapi „Gazeta“ számára egy irgalmatlan nagy vezércikk, de a melyet mi a nélküy sorban beszorítottunk. Limba si era limba, azaz: Nyelvelés és ismét nyelvelés a nyely miatt.

Hol van Pituk Béla? Aradon magyar községi iskolai tanitónak választottak. „Ott van ő a maga helyén“ — igy vigasztalja magát a „Gazeta“. Tehát ott a román iskolán, a hol a magyar nyelvet tanitotta, nem volt helyén. Hm, hm! — A gazetárok szerint Pituk Béla bolond, az aradiak szerint tanitónak való okos ember. Mar most hol az igazság? Bizonyos, hogy nincs a gazetároknál, hanem az aradiaknál.

Hangversenyek.

Konopasek Laura k. a. hangversenye, melyet tegnapelőtt a gyszámu közönség jelenlétében tartott, valóban élvezetes estélyt szerzett.

Két év alatt,ióta Konopasek Laura kisasszonyt utóljára volt alkalmunk hallani, hangversenyző sokat haladt énekművészete technikájában, valamint hangja is jóval erősebb, sötétebb lett.

Mindjárt a műsor első számával, Gluck „Orpheus“-ából vett nagy still áriájával meglepett mindenkit nemes előadásával s kifogástalan intonatójával.

Mindinkább fokozódó tetszés között énekelte Loewe egyik balladáját (Die Uhr),

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Brahms, Wiemann, Schäffer, Bungert s Krüger egy dalát. Nézetünk szerint legszeríteltebbnek találtuk Loewe egy másik dalát (Az anya gyermeke bölcsőjénél) és Bungert „Der Sandträger" cz. dalát.

A mit Konopasek Laura k. a ezen utóbbi két számban előadása művészetével nyujtott, messze felülmulta legvérmesebb reményeinket. E két dal, így énekelve, még a legkényesebb s igényeiben legkövetelőbb közönséget is meg fogja hatni.

Konopasek Laura k. a. nem közönséges dalénekesnő; rokonszenves és iskolázott hangja párosul nála még azon ritka tehetséggel, hogy behatolva az egyes dalok igazi hangulatába, azt egyénitve hatásosan kifejezni is tudja.

Szép sikert aratták még a Krumnel nővérek is. Az általuk játszott Chopin Adagiot étude, Grieg „A pillangó" s Moskovszky „A szikra" cz. darabok inkább szellemes (bár nehéz) apróságok, de nem alkalmasok az unisono-játékra. Annál jobban tetszettek nekünk Saint-Saëns-nek remekváltozatai egy Beethoven-féle thema fölött. A kétfelkarú hangszerben szépen technikával s zenei felfogással bir.

— A „Männergesangverein" legnapi hangversenye — mint máskor is mindig — rendkívül szépen volt látogatva és még a karzatot is szép közönség foglalta el. A hangverseny maga igen jól sikerült. A férfikarok, mint mindig, nagy erővel és precizitással adták elő a változatos műsort. Azt azonban már elszokhatnák, hogy minden Bécset díesőtté dalokat énekelnek. Mert van a német dalkoltészetnek annyi szépsége és szép dala, a utoljára magyarországtól számára más megénekelni való is akadhatna, mint egy ránk nézve idegen ország fővárosa.

Kiemelkedőbb pontjai voltak a műsornak Hintz Ernő hatalmas és kellemes baritonsolója, mely egy játszi dal előadásában szépen érvényesült, Kugler Ottilia k. a. három szép dala, mely az ő belizelgő mezzosoprán hangján igazán leblincselte és zajos tapsokra ragadta a közönséget, s végül Plosz K. tenuk, a városi zenekar tagjának fuvolajátéka.

HELYI HIREK.

— Királyunk névnapja alkalmából ma a róm. kath. plébániatemplomban ünnepélyes istentisztelet tartatott, melyen a hatóságok képviselői s szép számmal jelentek meg. Ez alkalommal a „Brassói magyar dalárda" is e'enkelte Cherubininek egyik szép egyházi dalát, Konopasek Laura kisasszonytól pedig Stradella olasz templomi áriáját hallottuk. A hivatalok és magyar egyleteink épületein nemzeti lobogok kitűzve.

— Családias ünnepet ült tegnap este a Zöldfában a helybeli áll. elemi polgári, kereskedelmi akadémia és közép faipariskolák tanár- illetve tanítótestülete. Az ünneplés Orbán Ferencz igazgató szenvedett névünnepe alkalmából. Az egybegyűltek kis serege harsány éljenel fogadta 7 órakor az ünnepeltet, s a szivélyes üdvöztelés és éjs kivánatok nyilvánulása után asztalhoz ült a társaság. Csakhamar megeredt a felköszöntők áradata, s daczára a családias jellegnek, a legelső, a legnagyobb s a legalkotmányosabb Ferencznek jutott a legtöbb pohár kiüritése, apostoli magyar királynunk I. Ferencz József Ő felségét éltetvén a sereg. Orbán Ferencz igazgatót hivatalos szónoktul Lajos Kosztontotte a testület nevében, kiemelvén messze kiható érdemeit a magyar nemzeti nevelés terén; mire Orbán felelt, s megköszönve a tanulsitott ragaszkodás és szeretet ily szép nyilvánulását, éltette a testületet; folytatólagosan pedig a neki juttatott szeretet és tiszteletet megosztani kivánja a nevelés és tanításugy egy kiváló férfiával s élteti Kakujay Károly tanfelügyelőt, kihez ez alkalommal van először szerencséje a testvéresült testülettnek. Cholnoky K. szintén Kakujay'ot éltetі; majd Nagy K. emelte poharát a nőkre, mint a nevelés hivatott munkásaira; Krbek A. a tanügyi férfiakal érző s it jelenlevő világiakra, Jánó L. a hitoktatókra, mint az erkölcsös és vallásos érzés és cselekvés fejlesztőire, M. J. R. önagysága Kakujay és Orbán „Jobbik éjjuket" kivánja éltetni, ifj. Lukács a magyar honvédség és ennek jelenlévő képviselőjére Madarassy ny. százados erős emelő poharát. Siklódy István a változatlan tisztelet és elismerés hangján emlékezik arról a Ferencről, ki tiszteséges munkát végzett Brassómegye és vámos oktatásügyének előbbrevitelében — s bár nincs jelen a társaságban — éltelt Kós Ferencz kir. tan. ny. tanfelügyelőt. Józsa Urbánna emelt poharat s azzal a megegyezőleggel, hogy az ösztönösége, szeretet és barátság érzelmeit, az igaz kollégialitás kifolyásait, melyeket a testülettek tagjai között éjetőn-nyomon tapasztalhatni tovább is oly kitartó szeretettel fogja ápolni és fejlesztení, mint tette azt eddig, idővözöl ünnepeltet s kiván neki hosszu és boldog életet. A jó hangulatu társaság sokáig maradt együtt, s a legszívesebb szeretet és jóizű elczeskedések közepette szabad folyást engedett érzelmeinek, abban a tudatban, hogy magat tisztelte meg midőn igazgatóját tisztelte, s Orbán igazgató a mi tiszteletünket is nevünnepe alkalmából.

— Lapunk szerkesztősége, hogy olvasóink igényeit jobban kielégítheisse, a szerkesztőségi irodát Kapu utcza 24. sz. Telephon-összeköttetéssel látta el. A vezetek szám 70.

— Gróf Csáky Albin vallás- és közoktatásügyi m kir. miniszter f. évi szept. hó 26-án 39.232. sz. a. kelt rendeletével nagyságó Koós Ferencz kir. tanácsos Brassó vármegye volt tanfelügyelőjét buzgó szolgálatainak elismerése mellett évi 1188 ft nyugdíjjal f. évi nov. 1 tól kezdve végleesen nyugalomba helyezte. Szolgált 1855-tól 1869-ig mint bukuresti iskolaszéki, 1870-tól 1893. szept. 26 ikáig mint állami felügyelő és igazgató és kir. tanfelügyelő Összes szolgálata 23 évre, 6 hónapra és 16 napra terjedett. Mint már tudjuk, Brassóban fog továbbra is maradni és hátralévő életét is a magyarság szolgálatára szenteli. Azt bizzuk, hogy lesz még alkalmunk arra, hogy azt, a mit Koós Ferencz immár végleg elintézett ügyéről még mondani akarunk, elmondhassuk.

— Rombauer Emilről a helyi német lap, abból az alkalomból, hogy lapunk nyomán az ő elávozására vonatkozó hírt megemlíta, igen rokonszenvesen nyilatkozik, hangsulyozva, hogy Rombauernek nagy érdeme van abban, hogy Brassóban a magyarság és a szászok között oly békés egyetértés uralkodik.

— Október hatodikát, az aradi vértanúk gyászos kivégzésének évfordulóját ünneplik hazánk majd minden magyobb városában. Idéje volna már, hogy a brassói magyarság is eleget tegyen hazafias kötelességének és bérója a kegyelet adóját a magyar szabadság vértanuinak. A független polgárságtól várjuk el, hogy jó példával járjon elöl. Szolgáltasson gyászmiset az évfordulói napján, s azon jelenjünk meg mindannyian Órizzuk kegyelettel nemzeti multunk emlékeit, adózzunk nagyjaink emlékének, hogy szellemük órákodon folottunk!

— Ügyvéd kamaránk. A mi lapunk már régebben szólott, azt az ügyvédi kamara most már hivatalosan is tudomásra hozza, hogy dr. Mandl Adolf ügyvéd, Brassó székhelyivel, a brassói ügyvédi kamara lajstromába felvétetett. — Továbbá ugyanesak a brassói ügyvédi kamara közbirré teszi, hogy dr. Leményi Miklós brassói ügyvéd, — minthogy az ellene csalás-és okirathamisitás miatt emelt vad alól a kir. Curia felmentette, — ügyvédi gyakorlatának visszahelyeztetett.

— Első fillérestély. Mint már mult heti számunkban jeleztük, a magyar prot. nőegylet f. hó 11-én szerdán tartja első fillérestélyét, a központi szálloda nagytermében. A fillérestély czimtal a szegény gyermekeknek Karácsonykor leendő felruházása javára fog megtartatni. A nemes emberbaráti czélokat követő nőegylet törekvéseinek támogatására azt hiszszük nem szükséges bővebben felszólítani olvasóközönségünket, annál kevésbé, mert míg egyrészt alkalma lesz a közönségnek jótékonyságot gyakorolni, addig másrészt igazi szellemi élvezetet is szerez magának, ha meghallgatja azt a műsort, melyet a Sassy Frigyesné honvédezredesné Dömjén Zoltánné és Csorba Samuné vezetése alatt álló buzgó rendező bizottság összeállított, s melyet itt közlünk: 1. Werner II. „Erdei rózsa", énekli a magyar dalárda. 2. Czimbalom-solo, Sárpyné 6 nagysága 3. Szokáts Gyula: Dalbokréta, énekli a magyar dalárda. 4. „Küldöttségi kézcsók", vigjáték egy felvonásban. Közreműködnek: Dömjén Zoltánné ónagysága, Honigberger Helén k. a., Luspinska Olga k. a., Bíró Sándor, Szele Lajos és Vaitay Béla urak.

— Eskövők. Bánhegyi Aladár brassói kir. mérnök f. hó 9-én a b.-esabai ág. h. ev. templomban tartja eskövőjét Udvardy Mária, Udvardy János csabai birtokos szép és kedves leányával. — Dr. Kovács János brassói kir. főrealiskolai tanár a napokban vezette oltárhoz Gál Endre esikmegyei tiszti ügyész kedvelt és művelt leányát, Margit kisasszonyt, Csíkszeredán. Az esketést László János segédlelkész végezte fényes násznép előtt.

— A brassói magyar hasznos vásárosok f. évi okt. hó 1-én délelőtt szét jót hiányszéjben ülnek látogatott ülést tartott, igazgató jelé ti, hogy a Gewerbeverein Reszkóruti telkének megvétele iránt a nevezett egylet elnökével folytatott tárgyalások meg mai napig sem vezettek eredményre. S mindhogy a hárbérszerződés lejár, szükséges lesz annak megujitása iránt intézkedni, miért is a bérbeszerzódés megujítása bizottság kiküldetett ki. Ezután Bodó Sándor igazgató lelkes szavakkal emlékezik meg Jókai Mór szomorú regényirónk félszázados irói munkásáról, a magyar irodalom, a magyar nyelv müvelése és terjesztése körül szerzett érdemeirő és inditványozza, hogy a kaszinó az ő 50 éves jubileuma alkalmával tartson díszülést és ülésén a kaszinó díszelnökévé díszt igjává. Az inditvány egyhangban, lelkesedéssel elfogadtatott és egyuttal azt is kimondta a választmány hogy a kaszinó egy egész magyarságra kiterjedő s a többi magyar egyesületek képviselőinek közreműködésével rendezendő Jókai-ünnepély rendezését kezdeményezi és e czélból egy bizottság kiküldetik, mely a részletek megállapítása és az ünnep rendezésére. E bizottságba a következők választattak meg: Bodó Sándor, Baráczy Sándor, Binder József, Pellner Lajos, József Mihály, Kós Ferencz. Korodi Mihály, László Gerő, Lázár Gerő, Moór Gyula Orbán Ferencz, Papp Ferencz. Rombauer Emil, dr. Vecsa Gábor, Walter Béla, Végh Mátyás és Zakariás Ottó.

— Kereskedői jubileum. Kammer Ede brassói kereskedő, szombaton ünnepelte üzlete fennállásának 40 éves évfordulóját, mely alkalommal fényes banketet tartott.

— Lármás ujonczok. Tudjuk, hogy október elején, mielőtt a mundurba szorulna a legény kebele, még egyszer utoljára czibli módra ki szokta dohajkodni magát a falusi legény. Az ellen sincs kifogásunk, ha egyik-másik kis koresmában a busló legénykey ugy tisszé mélyebben néznek a pohár fenekére, és hangos kedvük támad, szilaj nótara gyúlnak. Hanem aztán már az nem járja, hogy berugott ujonczok tösével, hatosával, fényes nappal sétáljanak végig a bolvaros legnépesebb utczáin s ott, helyesebben pálinka-ízű hangon orditozva, kujdogálva s lármázzák tele a járók kellő ízlét, vagy szót sem átalva, hogy a gyanutlan járókelőket össze-vissza lökdössék. Az ilyen dohajkodásokat rendőrségnek kellene mega kadályozni, nem pedig szó nélkül tűrni és tétlenül nézni, mint ez például hétfőn delelőt a Kapu-utczában történt.

— Műsorváltozás. A Brennerberg k. a. holnapi hangversenyének műsora, a nekünk beküldött értesités szerint, annyiban változást szenved, hogy a kisasszonyokhoz oldalról hangoztatott (?!) kivánsag tolyján hajlandó lesz: „Magyar dalok" czimü programpont helyett Sarasate „Zigeunerweisen" czimü darabot játszani. — El nem kepzelhetjük, hogy mi lehet oka a műsor ilyetén megváltoztatásnak, a „Magyar dalok" mellőzésének; hanem az bizonyos, hogy ilyen eljárással a legkevésbé lehet a magyar közönséget egy hangverseny számára megnyerni.

— Rendőri hirek. (Vizvezeték Bolgarszegben.) Ezennel köztudomásra hozatik, hogy szombaton, f. hó 7-én a Bolgarszeg „Po Tocsile"-utczájában a felsőbb zona vizvezetékezjének a csőfektetés kezdetét veszi és csöttörökig, f. hó 12-éig este az ut ismét helyreállitva lesz, ha rendkivüli akadályok nem merülnek fel. Miután azonban e helyütt parhuzamos ut nem létezik, a szekér közlekedés a nevezett utczára nézve f. hó 7-től 12 éig teljesen beszüntetetik. — (Faláltatott) egy nős őrz, egy oralnez, Schiller müvelhető egy kétés kötet, két pálcza, egy napernyő, tobb kisebb pénzösszeg, tobb esernyő „egy zsebkendő, 1 drb. kattun. Ezen tárgyak a vonakapitanyságnál vehetők át.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Bokross Elek halála. Mélyen megrendítő eset történt Budapesten, okt. 1-én. Bokross Elek képviselőházi alelnök tragikus módon fejezte be életét. Egy felhuzógép nyilásánál lezuhant a pincrébe és szörnyet halt. Bizonyosan nem lehet még megállapitani, hogy véletlen szerencsétlenség, vagy öngyilkosság forog-e fönn. A jelek azonban arra mutatnak, hogy az eset borzasztó véletlen müve.

— Sikertelen hajtóvadászat Ugy látszik, a hétfaluhárnak nincs szerencséjük a medvékre rendezett hivatalos hajtóvadászatokkal. Most vasárnap volt a második hajtóvadászat, s habár most már szakértő hajtókat alkalmaztak, még sem sikerült egy medvét sem lelőni, annál kevésbé, mert az egész hajtóvadászat alatt, sem hajtók sem vadászok még csak medvét sem láttak.

— Halálozás. Dr. Hegyesy Viktor homoród-almási kir. járásbiró és családjat fájdalmas csapás érte: Gyula nevü 3 és fél éves kis fia szept. hó 30-án, rövid, sulyos szenvedés után varatlanul elhunyt. A szülők szivfájdalmát egyhiszen a roham ő hatott meleg, őszinte részvéte, melyet mi is siettünk az uton kifejezni.

— A kolera Romániában is szünőfélben van. Brailában, a honnan a kolera kiütött volt, teljesen megszűnt; az egész országban csak 26 kolerabeteg van. Annál jobb!

— Önöntesi vizsgálatok. Az egyévi önöntesek vizsgái a mult hó végén tartattak meg, és ugy az erdélyrészi VI. honvéd kerületbeli csapat az önöntesei Kolozsvárt, a 82. gyalogezredbeli önöntesek Nagy Szebenben vizsgáztak. Az eredmény igen jó, mivel a 31 (ezek közül á a brassói zászlóljbéli) honvéd önöntes közül egyedül csak hét nem jó; és a 26 82. gyalogezredbeli önöntes közül csak egy lett a masodik évi szolgálatra visszavetve.

Az erdélyrészi csapatok egyévi önöntesi iskolja az idén is Kolozsvárt lesz, hová az illetők f. hó 1-ével be is vonultak.

— Szászczrek a magyar kulturának. Berde Mózes — mint Kolozsvárról irják — több mint hétszázezer forintnyi vagyonát (egy körülbelül 50.000 frt. értékü birtok kivételével) mind magyar közművelődési czélokra hagyta, az unitarius státust tevén örökösévé.

— Károly-román király szinházi nyári lakásáról szóló szerződésre költözött, a hol közelebb több külföldi előkelő vendéget fog kapni. Kapnak is ezen a bukuresti czlapok, hogy kiczifrázzák a nyámczot — a németet.

620. szám á.

Hirdetmény.

A nagymoltóságu kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumtól az 1893. évi szeptember hó 11-én kelt 57044. számu rendeletével a Nagyvárad-Kolozsvár-Brassói államut 404—405. klm. szakaszán lévő szükséges útfölemelés helyreállitását 1556 frt 61 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlitett munkálat foganatosításának biztositása czéljából az 1893. évi **október hó 14-ik** napjának délelőtti 10 órájára a brassóvármegyei m. kir. államépitészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalásara vonatkozó, az engedélyezett költség után számitandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatiakat a kitüzött nap d. e. 9 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább ügyelkezőleg beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Postán teladott ajánlatoknak 24 órával előbb kell beérkezniök.

A szóban forgó munkálatr: vonatkozó műszaki müvelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. épitészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponkint megtekinthetők.

Brassó, 1893. szeptember 30.

A brassómegyei m. kir. épitészeti hivatal

(433) 1—1

Med. univ.

Dr. KECSKEMÉTI ZSIGMOND

lakik október 5-tól:

Kapu-utcza 13. szám alatt.

RENDEL: D.-U. 2—3 KÖZÖTT.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 5079/1893.

Pályázati hirdetmény.

Brassóvármegye földjéki járásához tartozó Vidombak nagyközségben az ujon rendszesitett községi allatorvosi állomas betöltése czéljából ujoni pályázatot nyitok

Az állás javadalmazása:

1. Évi fizetés . . . . 400 frt — kr.
2. „ lakpénz . . . 120 frt — kr.
3. Látogatási díj . . . — frt 10 kr.
4. Honczolási díj . . . 1 frt — kr.
5. Mütétek utáni díj:
   a) a könnyü . . . — frt 50 kr.
   b) nehéz mütét után 1 frt — kr.
6. A hus-szemle körülbelül jövedelmez . . . . . 40 frt — krt.
7. A községben alakult marha biztositási társulat havonkint fizet évra . . . . 20 frt — krt.

Megjegyeztetik, hogy a törvényben felsoroltt teendőkön kívül az allatorvos a községi apaállatoknak ingyeni gyógykezelésére is köteleztetik.

A pályázni szándékozókat felhivom, miszerint az 1888. évi VII. t. cz. végrehajtásáról szóló rendeletnek 296. 298. 300. §-ain alapuló minősitési okmányokkal, és a magyar, német és román nyelvismeretüket kitüntető bizonyitványokkal felszerelt folyamodványaikat f. évi October 15-ig délután 6 óráig alöirtnál nyujtsák be.

Feketehalom, 1893. szept. 14-én.

A járási főszolgabiró.

419 3—3 Kostend Vilmos.

TÁNCZ-TANITÁS!

A

„VAUTIER"-féle

leánynevelő intézetben a táncztanitás folyó october hó 15-én veszi kezdetét. Oly leánynövendékek is fölvétetnek, kik nem laknak az intézetben.

Értekezhetni: a tulajdonosnővel, Vár-utcza 1. sz.

Brassói Árucsarnok korlátolt felelősségü szövetkezet.

Meghivás

a csütörtökön, folyó 1893. évi október hó 12-én délután 3 órakor

a városi tanácsház termében

tartandó

KÖZGYÜLÉSRE.

NAPIREND:

1. A helybeli kereskedelmi és iparkamara átirata a magas kereskedelemügyi miniszterium részéről engedélyezett segélyt illetőleg.
2. A szövetkezet felszámolása iránti tárgyalás.
3. Két felügyelőbizottsági tag választása.
4. Szabad inditványok.

A brassói árucsarnok
korlátolt felelősségű szövetkezet
igazgató-tanácsa:
EITEL GUSZTÁV, elnök.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a t. cz. közönséget tisztelettel értesiteni, miszerint a helyi piaczon, **Buzasor 5.** szám alatti házban

FISCHER ALFRED

czégem alatt

könyv-, mü-, zenemű- és irószer-kereskedést

nyitottam. Ajánlom gondosan összeállitott raktáromat, hol nagy választékban találhatók mindennemű *könyvek*, így tankönyvek a város és vidék összes tanintézetei számára, továbbá jeles *müvek* az irodalom minden ágából, ugyszintén *zenemüvek, irószerek, rajz- és festő-eszközök, jénykép-albumok, emlékkönyvek, irat- és zenetárczák, vonalozott üzleti könyvek* stb. a legolcsóbb határozott árakon, és tisztelettel kérem ifju vállalatomat szives megrendelésekkel támogatni.

Törekvésem mindig oda irányul, hogy *rendkivül pontos* és előzékeny kiszolgálással a közönség jóindulatu kegyét megnyerjem s azt számomra meg is tartsam.

Egyuttal van szerencsém a t. közönség figyelmébe ajánlani a legnagyobb választékban levő SZÉPIRODALMI és SZÁKFOLYÓIRATOK első füzeteit az 1894-ik évre, melyekre előfizetéseket elfogadok s azok folytatásait *legpontosabban* megjelenésük után azonnal kézbesiteni fogom.

Mély tisztelettel

Fischer Alfred,
könyv-, mü- és zenemükereskedése
Buzasor 5. sz. a.

(421) 3—3

A brassói első takarék és önsegélyző szövetkezet üzleti forgalma 1893. szeptember havában.

BEVÉTEL.	frt	kr	KIADÁS.	frt	kr
Ház. havári utólt pénzkészlet	1490	89	Üzleti kiadások	9	34
Betétsi díjak hol	13	40	Kölcsönök a tagoknak	46164	25
Kölcsönökbül a tagoktól	37873	31	Takarék betétek	6224	87
Kölcsönök utáni kamatokbol	1181	33	„ „ kamataira	5	14
Felm. nélk. kiliz. betétek után 2%	9	90	Heti betétek	639	57
Intézi díjakbol	9	70	„ „ kamataira	7	84
Bély. váltók és egyeb nyomtatv.	14	64	Fizetésekre	193	66
Folyó számlan	11000	—	Folyó számlan	11300	—
Visszleszámitolt váltók után	7900	—	Visszleszámitolt váltók kamataira	37	25
Takarék betétek	7584	02	Perkölt ségekre	7	50
Heti betétek	315	29	Pénzkészlet 1893. szeptember 30.	3206	26
Összesen	67892	48	Összesen	67892	48

Brassó, 1893. szeptember hó 30-án.

Piblinger Ede, pénztárnok. **Leitinger József,** vezérigazgató. **Józsa Mihály,** könyvvezető.

Kaviár, tengeri halak, hal-konservek.

Angolna, tagyalékban, elsőrendü, különleges erős	1	postahordó	4 frt, ½ postahordó 2·35 frt.
„ erős	1	„	3·75, ½ „ 2·20 „
„ közepesen	1	„	3·60, ½ „ 2·10 „
Gör-angolna, fogyatékban (szálkátlan) körülbelül 25 adag .	1	postahordó	4·50 „
Hering, „ (csak középdarabok)	1	„	2·50 „
Bismarck-hering (szálkátlan) csipős marátassal	1	„	2·10 „
Legfinomabb *sültheringy*, legjobb tengeri hal	1	„	2·10 „
Rollmops (heringfej) kb. 40—45 drb.	1	„	2·10 „
Legfinomabb *sütthering* beczetegre, tagyalma és mustármártassal	1	„	2·10 „
Angol Matjesthering, elsőrendü, 30—40 drb.	1	„	2·10 „
Hollandi teltthering, kb. 30—35 drb.	1	„	2·10 „
Csemegehering, legfinomabb angol mustármártassal kb. 120—140 drb.	1	„	2·10 „
Orosz korona-szárdinia, csipős mártsban	1	„	1·75 „
Crétéiniai Anchova, valódi északi ínyekkel	1	„	2·75 „
Angolna ecsettel (sötét mártassal)	1	„	2·75 „
Scottina (kis csemegehering) kb. 80—100 drb.	1	„	2·75 „
Sárdinia-ajók, a'l'huile, legjobb minőség 9 nagy vagy 16 kis doboz . egy postacsomag			4·50 „
Étdoy-Sild (csemege-hering-anchovis) szakkátlan		„	4·50 „
Brabanti ajók, 1890 iki, legjobb minőségü	1	postahordó	6·20 „
Elbingi ecsettel, (igen tartós)	1	postahordó	4·40 „
Kieli kőszhal, 1 ládika 160—200 darab 1 forint 20 kr., 2 ládikás		postacsomag	1·75 „
Kieli füstölt hering kb. 40—45 drb.	1	posta-láda	1·50 „
Lazacz-hering, nagy, kövér, füstölt (igen tartós)	1	„	2·25 „
Angolna, füstölt (füzve) legfinomabb áru	1	„	7·50 „
Lazacz füstölt tányérlazacz (ujdonság) 4 doboz átvételénél rendszint 15—20 kenyérke dobozonkint 4·25 „			
Uralkaviár, szürke, nagyszemü, igen enyhe	1	kiló	3·75 „
„ közepesszemü áru	1	kiló	3·25 „
Alasca-kaviár (ujdonság) Astrachan-izü	1	kiló	3·75 „
Friss tengeri halak, tengeri csukak, gadócsalak stb.	1	postaláda	2.— „

Bármentesen minden osztrák-magyar postaállomásra elvámolás nélkül,

utánvét mellett kaha

PHILIPP RICHARD PETERS, Altona (Holstein)

Posta chequeszámla 505 sz.

„ALBINA"

takarék- és hitelintézet

Giro-számla az o.-m. banknál.

BRASSÓI FIÓKTELEPE

takarék-betéteket 4½%-kal kamatoz, és önmaga fizeti a kamatadót,

váltókat 5½%-tól kezdve leszámitol,

jelzálogra fél értékig **6%**-os kölcsönöket ad,

értékpapirokra és **pénzértékekre** az árfolyamuk 85%-ig,

nemes érczekre és **árukra** ⅓—¾ értékig kölcsönöket ad **5½%**-tól kezdve,

vesz és **eland** Budapesten, Bécsben és Bukaresten jegyzett **értékpapirokat, valutákat** és **deviseket** a napi árfolyamban,

legjutányosabban eszközöl **fizetéseket** és **incassokat**, eliát és eszközöl **utalványokat az összes** bel és külföldi **kereskedelmi piaczokon,**

bevát szelvényeket levonas nélkül és leszámitol olyanokat lejárat előtt és vesz román értékpapirokkal járó szelvényeket a legmagasabb árakon,

elvállal mindenféle bankszerü transakcióknak bizományosi elintézését,

bérbeadja a m. kir. Államvasutak brassói **pályaudvaron** levő vetlen kelevélben azzal két vágány által összekötött **Vasut-utcza 45. sz. a.** levő **raktár-helyeit, raktárait** és **téreit,** végül

biztositja az **EQUITABLE** new-yorki életbiztositó társulat képviseletében, az ezen társulatnak rendkivül jutányos feltételei mellett mindenfele kombinacziókban **az ember életét.**

Irodai helyiség: Brassó, Főtér, Kádársor 22. I-ső emelet.

Hivatalos órák: 7½—1½ és **3—5** pénztári órák **8—1** ig.

242 (43—100)

Brassó, nyomatja és kiadja a Brassói Közmüvelődés nyomda — Bernstein Mark.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.